VI. évfolyam. Szeged, 1883. péntek, április 27-én. 96. szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR
szétküldéssel helyben vagy vidékre:
Egész évre . . 14 frt — kr.
Félévre . . . 7 frt — kr.
Negyedévre . 3 frt 50 kr.
Egy hóra . . 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

KIADÓHIVATAL:
iskola-utcza, Dáni-ház, 18. sz.

SZEGEDI NAPLÓ.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

HIRDETÉSEKET
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számit.

SZERKESZTŐI IRODA:
iskola-utcza, Dáni-ház, 18. sz.

Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

Fogadjunk be mi is csángó családokat.

Szeged, április 26.

Tegnapelőtti vezérczikkünkben hangsulyoztuk, hogy a magyar közönségnek minden áron helyt kell állania azon becsületbeli kötelesség előtt, melyet vállalt, midőn a bukovinai testvérek betelepitésének hazafias munkáját megkezdette. Mert a Magyarországba már beérkezett bukovinai családokat szivesen fogadni, betelepedésüket, megélhetésüket lehetővé tenni valóban becsületbeli kötelesség. Hiszen azok a szegény emberek, bizva a kecsegtetésekben s régi vágyuk valósulásában, föladták existencziájukat s most a legnagyobb nyomorba sülyednek, ha cserben hagyjuk őket.

Más szavakkal talán, de hasonló értelemben nyilatkozott ez ügyről majdnem az egész magyar sajtó, mely kezdettől fogva lelkesedéssel karolta föl a csángók betelepitését és akár az adománygyüjtést tekintjük, akár pedig a közönség nagyszerü fölbuzdulását, igazán bámulatos eredményeket ért el. Épp ezért joggal tesznek most szemrehányást a hirlapok ugy a kormánynak, mint a csángó-bizottságnak, amiért az egyszer fölbiztatott bukovinai testvérek befogadásában zavar mutatkozik.

A csángó-bizottság legalább védekezik a közvélemény előtt. Elnöke: Somssich Pál egyrészt a bizottság jóhiszemüségét mutatja ki, másrészt pedig elismeri, hogy a Bukovinából utnak indult magyarokról gondoskodni kell minden körülmények közt. A választmány többet teljesitett — ugymond Somssich — mint amire vállalkozott. 1000 egyén helyett 2200-at szállitott be s ezt csakis azon hazafias áldozatok erejével tehette, melyek ma már az 55.000 forintot haladják és melyeknek összegéből a tervezettnél kétszerte nagyobb számu bevándorlók utazási költségeit (közel 34.000 frt) lehetett födözni. Hála a magyar nemzet áldozatkészségének, van még annyi pénz, hogy egy, tán két vonat költségeit is meg lehetne fizetni, de nincs hely, nincs biztos munka a bevándorolni készülők részére.

Bármennyire sujtó is a beismerés a magyar kormányra nézve, ennek konstatálásával a bajon nincsen segitve. Az a kérdés mindenek előtt, mi történjék azokkal, kik hamis reményekkel kecsegtetve, utra már elkészültek, vagyonkájukat eladogatták s most voltaképen otthonuk sehol sincsen? E kérdésre felelni kell tettel, jóakarattal. A csángó-egyesület választmánya, elnökének kijelentése szerint három irányban tett lépéseket.

1. Fölkérte a kormányt, hogy amennyire még rendelkezhetik helylyel, munkával és földdel, azt a még bevándorolni sóvárgó bukovinai, legalább a józseffalvi 80 családból álló magyarjaink befogadására, foglalkoztatására, azután letelepitésére azonnal kijelölni, berendezni és átengedni méltóztassék.

2. Fölszólitandja azon megyéket, városokat, melyek a beutazandók vasuti vonatának mentén feküsznek, tudják meg mezei gazdasággal foglalkozó birtokos lakosaiktól, nem volnának-e ezek hajlandók zsellérképen vagy szolgálatba néhány családot fölfogadni? Miről aztán sziveskedjenek a központi választmányt értesiteni.

3. Ha a kormány rendelkezése és a magánosok ajánlatai együttvéve sem lennének képesek kielégiteni a vissza nem utasitható alapos kivánatokat, ezen esetben, de csak ebben, segélyt fog nyujtani az ezuttal be nem telepithetőknek, melylyel családjaikat a jövő nyárra ellátván, maguk mint évenkint eddig, ugy ezuttal is munka után lássanak, és nyugodtan várakozzanak a jövő évi betelepitésre, mely, hogy óvatosabban készittessék elő, ugy a kormánynak, mint az alakulandó állandó társulati választmánynak föladata lesz.

Mi e három pontnak csak egyikétől várunk eredményt. A kormány támogatására nem lehet számitani, miután ki lett mondva kategorice, hogy több bukovinai magyar befogadására nincs hely ezuttal. A harmadik pont eshetőségének bekövetkeztét pedig szégyennek tartanók a magyar nemzetre, nem is szólva arról, hogy a Bukovinában való megmaradás immár fölülhaladott dolog azokra nézve, kik ezidőszerint már Marosvásárhelyt időznek, szivesen fogadva az ottani hatóság és közönség által.

Egyetlen módja van tehát a segitségnek. Az, ha egyes megyék és városok lakosai fogadnak be csángó családokat. Fájdalmas lesz bukovinai testvéreinkre, az igaz, a szétszóródás, melytől annyira irtóznak, de legalább nem kell koldusokul visszaforditani a szekér rudját oda, ahonnét oly szivesen jöttek el az anyaország szeretetteljes hivására.

Nem tudjuk, városunk hatóságához érkezik-e hivatalos fölszólitás a csángó-egyesület intéző köreitől arra nézve, hogy a lakosságot néhány bukovinai család befogadására buzditsa. Mi megteszszük ezennel a fölhivást és kérjük Szeged hazafias lakosait, adjanak jó példát más városoknak a testvéri szeretet nemes erényében.

A bukovinai magyarok Pancsova felé utazó két csoportját szivélyesebben, lelkesebben sehol se fogadták, mint itt Szegeden. Már akkor számosan akadtak szegedi polgárok, kik a rendeltetésük felé utazó csángók közül egyet-egyet szivesen marasztaltak, biztatván, hogy itt jobb dolguk lesz. Most hajléktalan csángó-magyarok befogadásáról van szó. Hazafias és egyszersmind emberbaráti cselekedetet müvel, aki megélhetési módot tud nyujtani egy családnak tanyáján, gazdaságában.

Szerkesztőségünk készséggel vállalkozik a jelentkezők följegyzésére és arra, hogy ajánlataikat a csángó-egyesület elnökségével közölje. S bizton reméljük, ez a vállalkozásunk nem marad sikertelen. Mutassuk meg az országnak, hogy Szeged ős magyarositási missióját arra is kiterjeszti, ha magyarokat kell megmenteni a hazának.

Kossuth Lajos a 80-ik születés napja alkalmából kifejezett szerencsekivánatokra, válaszul gyönyörü levelet intézett Jász-Nagykun-Szolnokmegye főjegyzőjéhez, melynek végsorai a következők:

Akik hiven az alapvonáshoz, mely a magyar nemzet ezer éves történelmén végig vonul, akarni merték, amit a haza létérdeke s a kötelesség érzete parancsolt: azok — lehet — nem állottak a nehéz idők szinvonalán (én legalább magamról szólva tudom s elismerem, hogy nem állottam) s azoknak eljárásába belebele köthet a bajok befolyásán kényelmesen kivül álló utólagos gáncsoskodás, gyanusithatja őket a czélzatos rosszakarat s emlékükre port, szemetet is szórhat a saját büneit palástolni vágyó for-

---

TÁRCZA.

Az elkártyázott menyasszony.

(Angol regény.) 37

XXXI. Fejezet.

(Folytatás.)

Hamilton Guynak el kellett ismerni, hogy a figyemeztetés nagyon is jogosult a fönnforgó körülmények között.

— Köszönöm az intésteket, barátaim, mondá szivélyesen. Azonban e fiatal hölgyet itt ma reggel a karmelita zárdába kell kisérnem. Melyik utat kell választanunk, ha el akarjuk kerülni az erdőt?

— Elvezetem én biztos uton, signor, szólt Pietro büszkén fölegyenesedve. Kissé távolabb van ugyan, de sikságon vezet keresztül. Mindenek előtt jó lesz fegyvert vinni.

— Van itt egy hatlövetü forgó pisztoly, mondá Guy, oldalzsebére mutatva. És szinte óhajtom, bár alkalmam nyilnék lelőni a gazemberek valamelyikét.

— Oh Guy, minő borzasztó egy ország ez! kiáltá Daphne aggódva.

— Nincs mit félnie két ily bátor kisérő mellett, mint Pietro és én, szólott Guy megnyugtatólag.

És Pietrohoz fordulva hozzátevé:

— Menjen most haza, Pietro, és nyergelje meg az egyik öszvért e fiatal hölgy számára, nehogy gyalog kelljen megtennie a hosszu utat.

Egy-egy aranyat adott Stasónak és Pietronak jutalmul, mire ezek mély hajlongás közt távoztak el.

Mig Pietro az öszvérrel megérkezett, Guy azon volt, hogy Daphnét teljesen megnyugtassa.

Közben Staso jött be friss ujdonságokkal. Épp akkor hallotta ő is egy kastélybeli szolgától, hogy Leroni gróf elutazott Nápolyba egy angol kiséretében, aki néhány napon át vendégje volt. Abból itélve, amit a szolga mondott, a gróf nem volt egyhamar visszatérendő a kastélyba.

Ezt hallva, könnyebbülten lélegzett föl Guy, de ezért ovakodni készült Castruccitól ezuttal is, mert az elutazás esetleg csak csel lehetett az ő tévutra vezetésére.

Nemsokára elővezette Pietro az öszvért és Daphne helyet foglalt a nyeregben. Arra számitva, hogy Izábel fölüdültéig a zárdában fog maradni, indulás előtt rövid látogatást tett Ardsley ladynél.

Félóra mulva a zárdához értek. Pietro künt várakozott Hamilton Guy visszatérésére, nehogy az egyedül térjen vissza.

Leroni grófné rendkivül szivélyesen fogadta Daphnét és Guyt. Sajnálkozva közölte velük, hogy Izábel rosszul van, mivel az átélt izgalmak egészen letették.

— A kegyed látása, mondá a grófné, Daphnéhoz fordulva, többet fog neki használni minden ápolásunknál. Egyre csak kegyedről beszél.

Hamilton Guy megértette, hogy Izábelt ezuttal sem fogja láthatni. Hamar bucsut vön tehát.

A grófné maga vezette Daphnét az Izábel szobájába.

Leirhatatlan a két nővér öröme a viszontlátás fölött. És Izábelt annyira fölviditott Daphne huga jelenléte, hogy a grófné egy óra mulva ismét látogatásra menvén, kijelentette, hogy Izábelt alig tekinti tovább betegnek.

— Azt hiszem, kegyed csodát müvelt, fordult a grófné mosolyogva Daphnéhoz.

E közben Hamilton Guy Pietro kiséretében visszatért a faluba. Midőn a pap házához ért, melyben Brandon Rupert betegen feküdt, a lakszobában egy öreg, igen jó arczu papot talált. A pap fölállott, midőn Guy belépett és üdvözlésére sietett.

Guy tudta, hogy ez az a pap, kit oly rég ideje keresett.

— Ha nem tévedek, Anselmo páterhez van szerencsém, mondá szivélyesen.

A pap meghajtotta magát.

— Az vagyok, uram, felelte röviden.

— Már rég kivántam szólani önnel, tisztelendő atyám. Szentelhetne most néhány perczet a kihallgatásomra?

— Szivesen rendelkezésére állok mindenkinek, akinek szüksége van rám, felelte a pap barátságosan.

— Emlékszik az arczvonásaimra? kérdezte Guy, ki észrevette, hogy a pap folyvást ránéz.

A pap tagadólag rázta fejét.

— Valószinütlen, felelte aztán, hogy valaha láttam volna önt, és igy nem is emlékezhetem rá. De meg kell bocsátania, hogy oly föltünő érdekkel nézem. Ön a megtestesült hasonmása egy általam csak képzeletben látott fiatal embernek, aki sok év előtt meghalt gyermek korában.

Mélyen sóhajtott a pap e szavaknál.

— Leroni Guido grófra érti, ugy-e tisztelendő atyám? mondá Guy. Éppen róla akarok beszélni. Nem beszélhetné el nekem a fiatal gróf eltünésének részleteit, amennyire emlékszik azokra?

Anselmo páter kezeivel beárnyékolta szemeit és ismét a Guy szép arczába nézett

— Ha a viz kiadná halottait, suttogta halkan. De nem — — — az nem lehet. Az egész csak egy botor vén ember képzelődése.

— Bizonyára elbeszélem önnek a szomoru eseményről azt, amit tudok, tevé hozzá hangosabban, habár fájdalmas is rám nézve, ha az esetre emlékezem.

Kis szünetet tartott, mintha gondolatait akarná rendbeszedni.

— Tudom, mondá Guy, hogy ez az emlék fájdalmas önre nézve. De higyje el, nem ok nélkül kértem a részletek elbeszélésére.

— Az okot is elmondja később ugy-e?

— Mindenesetre, felelte Guy.

Aztán mély megindulással beszélte el az öreg pap Guido gróf eltünését éppen ugy, mint Nanni Stasotól hallotta volt már Guy.

— Tökéletesen meg van ön győződve, hogy a gyermek a vizbe fulladt? kérdezte Guy, midőn Anselmo páter befejezte a történetét. Oly határozottan volt föltéve e kérdés, hogy az öreg ember ijedten rázkódott össze és élénk pir boritotta el arczát.

— A holttestet nem találtuk meg, de a gyermek sem került elő többé,

tély, a bölcsességet negélyző kishitüség, a szolgai meghunyászkodás, az irigység, a rágalom; de mindez a korszak jellegén nem változtat. Pedig ez az, ami a tegnapot a holnap bölcsőjévé teszi; a többi — tünékeny buborék.

Hát én azt mondom, tisztelt főjegyző ur, és fölemelt fővel mondom: a magyar nemzet csak önföntartási ösztönének enged, csak történelme evangeliumának hódol, ha hiven megőrzi lelkében azt a kegyeletet a 48—49-iki korszak emléke iránt, melynek Jász-Nagykun-Szolnok megyének közönsége — a csekély személyemet érdemetlenül megtisztelő jegyzőkönyvben kifejezést adott.

A történelem folyama deszultorius szökdeléseknek van kitéve: ellentétes impulzusok hullámzásai zürik-zavarják az események menetét, dagály és apály váltakoznak: de végeredményben a történelem logikájának meg van a maga törvénye, mint meg van az anyagi természetnek; — csak ápolja a nemzet hiven szivében a kegyeletet, a korszak ama jellegének emléke iránt; nem meddő érzelgés az, hanem elhatározásoknak csirája, melyekre a nemzetnek szüksége van, ha élni akar. Az idő megjövend, amikor az ige testté leszen.

Mély tisztelettel ujitom meg a szives megemlékezésért hálás köszönetemet.

Kelt Turinban, márczius 25. 1883.

Főjegyző urnak
alázatos szolgája
Kossuth Lajos, s. k.

—

A csángók jövetele. Marosvásárhelyről sürgönyzik április 25-iki kelettel: A csángók ma városunkba érkeztek. A város végén a polgármester üdvözölte az érkezőket, kiknek szónoka melegen köszönte a kitüntető fogadtatást s társai nevében a haza és a király iránt hüséget esküdött. Ezután sokan szekereikről leszállottak s a polgármester és a főkapitány kiséretében a tüzoltó zenekar indulója mellett vonultak át a városon a főtérig, hol a városháza erkélyéről Lénárt tanár üdvözölte a polgármester nevében a vendégeket, kik levett kalappal hallgatták a lelkes beszédet. Szónokuk ismételten hangoztatta hazaszeretetöket és a király iránti hüségüket. A jelenvolt ezrekre menő néptömeg viharos éljenzésekkel fogadta a beszédeket. — Városunk polgársága a vendégek ellátásában valóságos versenygést vitt végbe. A polgárnők a gyermekeknek élelmi szereket és ruhanemüt osztottak. — A „Transsylvánia“ termeiben sikerült társas estély volt. A csángók holnap reggel hét órakor utaznak el. — A csángókat a szászrégeni polgárság igen szivélyesen fogadta és megvendégelte. Gernyeszegen Gállfy, a gr. Teleki-család jószágigazgatója a csángóknak kenyeret és bort, lovaiknak és marháiknak pedig takarmányt adatott.

---

mondá aztán. Mi egyéb történhetett volna tehát vele?

— Megmondom én, szólt Guy és zsebéből egy emaillirozott keresztet véve elő, a pap elé tette.

— Irgalmas isten! Hogyan jutott ehhez? kiáltá Anselmo pater, ki egész testében remegett a fölindulástól.

— Látom, hogy fölismeri, — mondá Guy, előre hajolva.

— Ezt a keresztet magam akasztottam Guidó gróf nyakába, azért imádkozva, hogy e szent jel óvja meg őt minden bajtól. És ugy lett . . . . ugy lett! — kiáltá Anselmo pater növekedő fölindulással. — Hol is a hitem, hogy kételkedhettem benne? Most már világos előttem minden! Ön az . . . ön Leroni Guidó gróf!

Az öreg ember Guy felé tántorgott, nyakába borult és örömkönyekbe tört ki.

Mikor Anselmo pater kissé megnyugodott, Guy elbeszélte neki ifjukora történetét, mindazzal együtt, amit jóltevője: Hamilton attól a zsarnoktól tudott meg, kinek a kezeiből kiszabaditotta.

— Mindjárt emlékeztem del Pino kastélyra, mihelyt először megláttam, ide jöve, — mondá végül Guy. — Az ön arczára is emlékezem homályosan, tisztelendő atyám, de az évek nagyon megváltoztatják az embert, sokkal inkább, mint kezének alkotásait.

Ezer kérdés és felelet következett ezután. Guy azonban végül megkérte Anselmo patert, hogy a dolgot egyelőre titokban tartsa.

— Nem kivánok — ugy szólt — sem oly reményeket ébreszteni, melyek netán teljesületlenek maradhatnának, sem pedig kitenni magamat azon ember boszujának, ki a Leroni gróf nevet bitorolja. Legalább addig, mig származásom törvényesen igazolva lesz.

— Igaza van, fiam, — felelte Anselmo pater. — De hát az anyja előtt csak fölfedjük a titkot? Ne vonja meg tőle ezt az örömet, mely hosszu évek nyomoráért fogja kárpótolni.

— Vele sem akartam a titkot közölni mindaddig, mig teljesen biztos leszek felőle, — jegyzé meg Guy elgondolkozva. — De most önre bizom, szent atyám, hogy mitevők legyünk. Mondja, ön cseppet sem kételkedik benne, hogy Leroni gróf vagyok?

— Lehetetlen kételkednem, — felelte a pap. — Óh, mennyire köszönöm az istennek, hogy megérnem engedte ezt a napot! Most, hogy részem volt ebben az örömben, szivesen halok meg, ha az Ur magához szólit.

Es az öreg pap ájtatosan hajtotta meg fejét, keresztet vetett magára és csendes imát mormolt.

Tovább egy óránál maradt még Guy Anselmo paternél, megállapitván vele a tervet, hogyan fogják értesiteni Leroni grófnét a szerencséről, mely éveken át holtnak siratott fiát adja vissza. Aztán az öreg pap visszatért örömhirével a zárdába, Hamilton Guy pedig, boldogan legszebb reményeinek teljesülése fölött, barátja betegágyához sietett.

(Folyt. köv.)

Országgyülés.

Budapest, április 25.

A Péchy Tamás elnök által megnyitott mai ülésen az előzetes bejelentések után folytattatott a közadók kezeléséről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása és pedig mindenekelőtt a függőben hagyott 8. §., illetőleg Teleszkynek e szakaszhoz beadott módositása tárgyaltatott.

Horváth Lajos elfogadja Teleszky módositását, de még azt sem tartván elégnek, a maga részéről almódositást nyujt be, melyszerint a közigazgatási bizottságnak, az elsőfoku hatóság határozatával egyenlő határozata ellen azon esetben is helye legyen a fölebbezésnek, mikor azon kérdés döntendő el, vajjon valamely járandóság vagy jövedelem az átalános jövedelmi pótadónak tárgyát képezi-e vagy sem. Olay Lajos a függetlenségi párt részéről módositást nyujt be, melyszerint Teleszky módositásának egy része elfogadtatván, még kimondatnék, hogy a királyi adófölügyelő, ugy az érdekelt fél a közigazgatási bizottság határozatát mindenesetre fölebbezhetik. A fölebbezésnek halasztó hatálya van. Az érdekelt felek, jelen törvény keretébe tartozó ügyekben, a fölebbezést, az erre kijelölt egyéneknél, jegyzőkönyvi alakban bemondhatják és ezen érdekökben tett munkálkodásért dijakat fizetni nem kötelesek. A fölebbezés a közigazgatási bizottság határozatának kézbesitésétől számitandó 15 nap alatt a közigazgatási bizottságnál nyujtandó be. Orbán Balázs rosznak, ki nem elégitőnek találván ugy az eredeti szöveget, mint Teleszky módositványát, Olay módositásához járul.

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter beszélt ezután hosszan, védelmezve a javaslatot a megtámadások ellenében, s kijelentve, hogy hozzájárul Teleszky és Horváth Lajos módositásaihoz. — Hegedüs Sándor előadó kijelenti, hogy neki sincs kifogása a Teleszky és Horváth Lajos által benyujtott módositások ellen, mire a 8 szakasz Teleszky I. és Horváth módositásával fogadtatott el.

Ezután a 42. §-nál, folytattatott a javaslat részletes tárgyalása. E szakasz Földes Gyula módositásának mellőzésével, hogy a több adóhivatalnál fizetni köteles adózók egy adóhivatalnál róhassák le tartozásukat, változatlanul ment keresztül, ugyszintén az utána következő szakaszok is, egészen a 48-ig. A következő 10 szakasz is lénnyegtelen módositásokkal fogadtatott el, minden nagyobb vita nélkül, csupán az 58. §-nál fejlődött ki élénk eszmecsere. E paragrafusnál Gáll József adott be terjedelmes uj szövegezést, melynek kinyomatását elrendelte a ház. A vita e szakasznál szakittatott meg. Szólásra e §-hoz még többen vannak följegyezve.

Ülés végén elnök inditványára abban történt megállapodás, hogy szombaton egy uj jegyzőre s néhány bizottsági tagra adatnak be a szavazatok, s a most tárgyalt tvjavaslat után a csendőrség kiegészitéséről szóló vétetik tárgyalás alá.

A csángó-föld.

Szeged, április 26.

Lent Torontálban, ahol a Tisza elhagyja czikk-czakkos folyását s Titelnél a Dunába ömlik, kezdődnek a nagy Duna azon posványos vidékei és árterei, melyeket minden istenadta évben keményen meglátogat az árviz. Buziás és Titel városok között fekszik az a nagy, mintegy 154 ezer kat. hold ártér, melynek ármentesitett részén csángó testvéreink uj hazát kaptak.

Az óriási földterületből 38 ezer kat. hold kincstári birtok s az egész ártér 8 öblözetre van fölosztva. Az első rész 7500 kat. hold Titeltől délkeletre. Itt feküdt Elisenheim határőrvidéki község, mely hosszu időn át küzdött az árviz rombolásaival, mig végre is kifáradtak a küzdelemben s a sokat zaklatott lakosság uj, biztosabb földet kapott 1881-ben a temesmegyei Józseffalva községben.

A második öblözetben hevernek Rudolfsgnad német falu romjai. Ma már a házak helyét se látni itt, ugy elsöpört mindent az ár.

Königsdorfnak hivták azt a falut, mely a harmadik öblözetben pusztult el hosszu, igen hosszu küzdelem után. Ennek az elpusztult községnek lakói városunk környékén, nagyrészt Ujváron telepedtek le.

A negyedik öblözetben feküdtek Albrechtsdorf és Gizellaheim falvak. Csak feküdtek, mert ezeket is rég elsöpörte már a romboló ár. E falvak lakói évek óta a temesmegyei Szapáryfalva községben gyarapitják tüzhelyeiket Az elhagyott terület 42 ezer hold, melyből 24 ezer h. a kincstáré.

Ocska és Borcsa faluk feküsznek az ötödik öblözetben. Ezek szerencsésebbek voltak szomszédjaiknál; máig is fönnállanak ezer veszély között. Borcsa község Belgrád átellenében fekszik s határa, melynek nagyrésze ártér, 29 ezer hold terület.

A hatodik öblözet 12 ezer, a 7-ik 26 ezer hold ártérrel bir. E két öblözetben voltak Marienfeld, tót és német lakossággal, kik a mult évben Hertelendyfalvára telepittettek át; Ivanova, most Nagy-Györgyfalva bolgár-német lakosaival és Gyorgyevó, jelenleg Rádayfalva, német bolgár lakosaival.

Ezen öblözetek árterei vannak ármentesités alatt. Itt folyik az ember óriási munkája a természet hatalma ellen.

Csángó-magyarjaink Hertelendyfalván és Nagy-Györgyfalván kaptak tüzhelyet. Itt kezdték meg egy jobb jövő reményében az uj életet.

Hertelendyfalva Pancsova és a vojloviczi gör. kath. zárda közt egy az ártéren kivül eső magaslaton fekszik szép vidékkel, kitünő földjével.

Nagy-Györgyfalva Pancsovától délkeletre mintegy másfél órányira van. A Duna közelben érinti határát, melynek földje elsőminőségü, 3 méter mély termő réteg.

Uj magyarjaink nagyon jól érzik magukat otthonukban. Akik ugy megtanultak nélkülözni, mint ők az idegen hazában, azoknak áldás itt minden. — Olyan szép boldogsággal megférnek egymással a barakkokban, s olyan szivesen mennek munkára, föl a magas töltésekre. Minden egyes csángó család kap 10 kat. holdat, ezenkivül 2 hold legelőt. A földek árának törlesztési módjáról a következők állapittattak meg: Az ármentesitési költségek az árba beszámittatnak. E költség kat. holdankint 37 frttal lett fölvéve. Holdankint 63 frt kincstári válságot fizetnek. Az első három évben azonban nem kötelező, ugy hogy csak a negyedik év terméséből rójják le az első részletet, s a törlesztésre 32 évi idő szabatott. Tizenöt évig adómentes minden vagyon. A regále a községeké s csak a község lakosai által vehető haszonbérbe. A regale-ból nyerendő jövedelem azonban mindig közczélra: templomépitésre, annak fönntartására vagy lelkészfizetésre lesz forditandó.

Hogy az egész csángó-föld mikor lesz ármentesitve, az még a jövő kérdése. A pénzügyminiszter Nagy György előterjesztésére elvállalta az ármentesitési tervek elkészitését s a munkálatok folynak is már. Az eddig elkészitett töltések impozáns látványt nyujtanak. A 60 méternyi alapszélességü hatalmas töltések másfél méterrel magasabbak, mint az 1876-iki árviz legmagasabb állása. A töltés tetején 2 kocsi kényelmesen elfér egymás mellett, s Nagy György kormánybiztos nemcsak azon érdemekre tekinthet vissza büszkén, melyeket csángótestvéreink betelepitése körül szerzett, hanem arra is, hogy e hatalmas töltések fölépitése az ő müve.

Ha az ármentesités tervei tökéletesen keresztül lesznek vive s minden öblözet ármentesitve lesz, akkor nemcsak csángók fognak boldog otthonra találni a szerb helységek szomsédságában, hanem minden bukovinai magyar család ide lesz telepitve. Ezek voltak szavai Nagy György kormánybiztosnak, ki rajta is van azon, hogy ez óhajtás beteljesüljön.

Fölhivás a hazai közönséghez az 1885. évben Budapesten tartandó országos általános kiállitás érdekében.*

Közel negyven éve, hogy nem volt az ország fővárosában iparkiállitás és husz éve, hogy nem rendeztünk Budapesten gazdasági kiállitást.

Ez idő alatt ugy az ország egyes városai, mint a külföld is sürü egymásutánban rendeztek kiállitásokat, melyekben a hazai termelők csaknem kizárólag hazafiui kötelességérzetükben vettek részt, mert csak kivételes esetekben várhattak oly anyagi előnyöket, melyek a hozott áldozatokkal arányban állottak.

Most, midőn átalánossá kezd válni az a meggyőződés, hogy a hazai ipar fejlesztése legfontosabb és legsürgősebb föladataink közé tartozik, a hazai ipar állapotával, termelési képességével és hiányaival alaposan és rendszeresen meg kell ismerkednünk.

A hazai ipar — legtöbb ágában — már ma is a fejlettség oly fokán áll, hogy szükségleteinket a hazai ipar termékeivel födözhetjük.

Magyarország iparának azonban eddig nem volt még egyetlen alkalma sem, hogy készitményeit teljes áttekinthetőséggel, alkalmas helyen és időben a fogyasztó közönség egész tömegének bemutathatta volna.

Egyik legfontosabb föladatunk ennélfogva a hazai fogyasztó közönségnek iparunk számára való meghóditása és a versenyző külföldi termékeknek lehető kiszoritása; ezt azonban leginkább ugy érhetjük el, ha rendszeres, általános kiállitásban föltüntetjük a nemzet szine előtt azt, mivel rendelkezünk.

E czélból az 1885. évben Budapesten, az ország fővárosában, mint a társadalmi, értelmi, anyagi és forgalm erők központjában, országos általános kiállitás fog tartatni.

A kiállitás általános, azaz nem kizárólag iparkiállitás, hanem gazdasági és állatkiállitással, nemkülönben közoktatásügyi, müvészeti stb. tárgyak kiállitásával kapcsolatos lesz.

A kiállitásnak ezen általános jellege lehetővé teszi, hogy közgazdasági és közmüvelődési helyzetünk egész terjedelmében föltárassék. Élő képben föltüntethetjük e kiállitáson az ipar relativ helyzetét és fejlődésének arányalagos fokoza-

---

* Térszüke miatt tegnapi számunkból kimaradt.

tát, egybehasonlitva a mezőgazdaság, valamint a müvészet állapotával.

E kiállitáson alkalom fog nyilni arra, hogy az ipar könnyen fölismerhesse, mennyiben és hol nyerhet a mezőgazdaság és müvészet részéről támogatást és viszont. Az iparos föl fogja találni azon forrásokat, melyeket az ország mezőgazdasága nyujthat neki a földolgozásra szükséges nyersanyagok alkalmas beszerzésekor, holott eddig ebbeli igényeinek kielégitésénél talán a külföldhöz fordult. A földmives, az állattenyésztő, a gazda viszont közelebbről fogja látni a hazai ipar termékeit és sok esetben csodálkozni fog azon, miért nem szerezte be eddig is szükségleteit az ország iparosainál. Az ismeretek tágulása kölcsönösen csak oda fog hatolni, hogy a belföldi termelés és tevékenység piacza kibővittessék, a belföldi forgalom nagyobbodjék és hogy a hazai ipar és a hazai termelés saját hazájában állandó piaczot biztositson magának.

A kiállitás főczélja ennélfogva a magyarországi kézmü- és gyáripari tevékenységnek, valamint az ezekkel kapcsolatos müvészeti törekvéseknek hü képét nyujtani, a létező iparfejlesztési intézményeket föltüntetni, javitani és ujabbakat létesiteni.

Czélja továbbá, hogy a müvészetnek és a tudománynak az iparra és technikára való alkalmazását és ennek ez irányban való befolyását lehetőleg teljes és áttekinthető képben is föltüntesse és e befolyás nyomán keletkezett gazdasági választásokat a czikkek értékére az elárusitásra és kereskedésre vonatkozólag tisztán kimutassa; továbbá, hogy az ország mezőgazdasági, állattenyésztési, erdészeti, bányászati viszonyait föltüntesse; s végre, hogy az ország egyes vidékeit termelő és előállitási képességükről közelebbről fölvilágositsa, az ennek folytán netán keletkező öntudatos kezdeményezéseket támogassa, a támogatásra és fejlesztésre váró iparágak fölvirágzását előmozditsa, s a létezőnek fejlődésére, annak megismertetése által alkalmat szolgáltasson és átalában hogy a jövőbe vetett bizalmat minden körben megerősitse.

E czél előmozditása végett az anyag- és technologiai földolgozás szerint rendezendő csoportokban a kiállitás lehetőleg teljes, áttekinthető képet fog nyujtani a gazdaság, erdészet, bányászat állapotáról, az illető iparüzésről s az annak rendelkezésére álló eszközökről, a nyers anyagoktól kezdve a letökéletesebb müipari részletekig.

Mindezeknél fogva hazánk anyagi jólétének emelése érdekében teljes bizalommal reméljük, hogy Magyarország közönsége a termelés minden ágában élénk részt veend az 1885. évben Budapesten megtartandó kiállitáson.

Kifejezvén ebbeli reményünket, a kiállitás sikerének érdekében már most egy nagyfontosságu kéréssel fordulunk a kiállitani szándékozó közönséghez.

A kiállitás sikerének, valamint abból az országra háramlandó anyagi előnyök érdekében kérjük a kiállitásban résztvenni szándékozókat, hogy a gyakorlati müködést tartsák szem előtt, hogy arra igyekezzenek, miszerint iparunknak és gazdaságunknak életrevalóságát, gyakorlati értékét és használhatóságát ismertessék meg, s ne kivánják egyes szokatlan, rendkivüli, talán magában véve igen érdekes, de a gyakorlati életben kevésbé elterjedt tárgyaknak kiállittatását.

Nem a rendkivüliségek, a sajátlagosságok megismertetése fog hasznára válni az országnak és magának a kiállitónak, hanem az, ha be tudjuk bizonyitani, hogy állandó, használható munkát tudunk előállitani, hogy gondosan ápolt, egészséges és messze távolba is elszállitható ipari és gazdasági terményeinkkel kiálljuk a versenyt.

Ez alkalommal azon jogosult reményünknek is kifejezést adunk, hogy az ország vagyonosabb osztályai iparkodni fognak iparosainknál oly megrendeléseket tenni, melyek egyrészt a kiállitás diszitését képezhetik, másrészt iparosainknak alkalmat szolgáltatnak versenyképességük kimutatására.

Tudatjuk a tisztelt közönséggel, hogy a megtartandó budapesti országos átalános kiállitásra vonatkozó mindazon közleményeket, amelyeknek ismerete a kiállitani szándékozóknak kivánatos, a legrövidebb idő alatt közzé teendjük.

Addig is már eleve figyelmeztetjük a hazai közönséget, hogy a kiállitandó tárgyak bejelentésére határidőül folyó évi deczember hó 31-ét tüztük ki.

Netalán kivánt fölvilágositások és értesitések egyelőre az 1885. évi budapesti általános kiállitás országos bizottságának hivatalos helyiségében (Budapest, Ferencz-József-tér 6. sz. a.) s később az Aradon, Brassóban, Budapesten, Szegeden, Debreczenben, Nagy-Váradon, Fiumében, Kassán, Kolozsvárt, Miskolczon, Pécsett, Pozsonyban, Sopronban és Temesvárt alakitandó kerületi kiállitási bizottságoknál s végül a Budapesten, valamint a megjelölt városokon kivül iparilag jelentékenyebb helyeken fölállitandó helyi kiállitási bizottságoknál szerezhetők.

Kelt Budapesten, az 1885. évi budapesti általános kiállitás országos bizottságának 1883. évi április hó 9-én tartott üléséből.

Gr. Zichy Jenő, másodelnök. *Matlekovits Sándor*, elnök.

Ujdonságok.

— Április 26. —

— **Csángók befogadása.** Lapunk mai vezérczikkében fölhivást intézünk Szeged lelkes polgáraihoz a végből, hogy jelentkeznének azok, kiknek módjában áll helyet és megélhetést adni egy-egy csángó családnak. A hazafias és emberbaráti ügyet e helyen is melegen ajánljuk olvasóink szives figyelmébe. Különösen hangsulyoznunk kell, hogy kivált gazdaemberekre nézve az ilyen ajánlattevés nagy áldozattal nem jár, miután csángótestvéreink munkát keresnek, nem pedig alamizsnát. Addig, mig a hatóság vagy egy e czélra alakitandó bizottság nem müködik, lapunk szerkesztősége készséggel fogadja az ajánlatokat és gondoskodik arról is, hogy a fővárosi csángó-bizottság értesüljön az illetők hazafias szándékáról.

— **Tüz egy épülő palotában.** Tegnap este 8 óra után az épülőfélben levő Milkóféle palotának északi oldáltornya mellett tüz ütött ki a tetőzet közvetlen közelében. Ugyanis az ott bádogos munkával foglalkozó egyének valami forrasztáshoz szükségelt edényben tüzet hagytak — el nem oltva. Ez annyira megmelegité a közelében lévő deszkadarabokat, hogy meggyuladva tüzet fogtak. A tüzoltók azonnal a helyszinére siettek, de mire odaértek, a tüzet már elfojtották a munkások. Szerencse volt ez, mert az épülőfélben levő és a roppant sok álványnyal ellátott házban igen veszélyes tüz keletkezhetett volna.

— **Kisfaludy-jutalom a szegedi egyetemen.** A Kisfaludy-társaság szerdán tartott nyilvános fölolvasását zárt ülés követte, melyen Szász Károly közoktatásügyi miniszteri tanácsos terjesztette elő a szegedi árvizkönyvből befolyt s ezer frtra kiegészitett jövedelem hovaforditásáról szóló alapitó levelet. E szerint az összeg, magyar államjáradéki kötvényekben Szeged sz. kir. város törvényhatóságának kezeibe fog letétetni, hogy annak évi kamata 50 frt, irodalmi czélra fordittassék. s pedig ha Szegeden egyetem lesz, akkor azon egyetem bölcsészetkari tanárainak meghallgatásával széptani vagy irodalomtörténeti pályázatra fog kitüzetni pályadijul, melyre az egyetem minden hallgatója pályázhat, amig pedig ez az egyetem fölállittatnék, a fönti összeg két egyenlő részre osztva a főreál és kath. főgymnázium azon legjobb tanulóinak fog 25—25 frt értékü könyvjutalomban kiosztatni, kik a magyar irodalomban a legtöbb előmenetelt tanusitják. A jutalom „Kisfaludy jutalom“ nevet visel. Fölolvastatott egyszersmind a Szeged város polgármesteréhez intézendő levél is.

— **Családi dráma.** A szomorunál szomorubb családi drámák egymást érik mostanában népünk körében. Ma ismét került egy a rendőrség elé. Egy öreg apa, Török József állt szemben két fiával: Török Mihálylyal és Istvánnal, azt panaszolván, hogy fiai, kiket keservesen fölnevelt, betegre verték. Meg is akarta mutatni, hogy még most is kék a háta, keze a saját édes gyermekei ütésétől. — Mikor a vádlottak előállittattak, kiderült, hogy a gyülölség apa és fiuk között régen tart, azóta, mióta mostoha anya került a házba, ki elforditotta az apa szivét gyermekeitől. A fiatal legények töredelmesen beismerték hogy fölemelték kezüket édes apjuk ellen, de annyit türtek már, hogy megszakadt türelmük. — Régen kiüzette apjuk házából mostohájuk s nem elég, hogy mindenből kizárták őket, még folytonosan üldözésnek voltak kitéve. Az öreg meg éppen az ellenkezőt állitotta, azt, hogy fiai nem hagyják békében. Tegnap is minden ok nélkül támadták meg a Sina-telek melletti korcsmában és tán véresre verik, ha segélyére nem sietnek. És mégis, mikor a kapitány azt kérdezte, hogy kivánja-e fiainak megbüntetését, az öreg ember megindulva kérte, hogy most az egyszer ne büntesse meg őket a törvény, hanem csak tiltsák meg nekik, hogy őt és családját ne háborgassák többé. A fiuk megigérték ezt, hanem kinyilatkoztatták, hogy a vagyonhoz való jogaikat törvényes uton fogják keresni.

— **Pósta-ügy.** A helybeli póstahivatal megkeresésére értesitjük a levelező közönséget, hogy a póstahivatal müködését folyó hó 28-án, azaz szombaton délután 1 órakor az ujonan épült pósta- és távirda-palotában megkezdi. A szolgálat ezen egyetlen napra a következőleg rendeztetik be: a levélpósta-föladás délután 1 óráig, a kocsipósta-föladás, valamint az utalványok fölvétele és kifizetése déli 12 óráig, a levél és kocsipósta-leadás délelőtti 11 óráig a régi Somogyi-utczai helyiségben történik. A levélpósta-föladás délutáni 1 órától, a többi osztályok pedig délután 2 órától kezdve már az uj helyiségben folytatják müködésüket.

— **Vonatkésés — öngyilkosság miatt.** A héten már második eset, hogy Szegeden a vonat megkésett öngyilkosság miatt. A minap az alföldi vasut szabadkai vonalán zuzatta magát szét egy szerencsétlen vasuti tiszt, az éjjel pedig az államvasut Budapest felől jövő 7. sz. vonatán érkezők hozták a hirt, hogy Monor és Üllő között egy munkásnak látszó 30—40 éves ember a vonat alá dobta magát. A szerencsétlen embert már Üllőhöz közel észrevették, amint a sineken feküdt s a vonat elég jókor megállt. Ekkor az idegen hirtelen eltünt s mikor a vonat tovább robogott lefelé, a töltés mögül előugrott és vakmerőn állva várta be a vonatot, mely izekre szaggatta. Az első kocsi kerekéről Szegeden mosták le az öngyilkos vérét s még rajta találtak a kabátból egy eltépett darabot. A vonat fél órával késett a szerencsétlenség miatt.

— **Botrány a szinpadon.** A „Kis herczeg“ tegnapi előadásán olyan jelenet folyt le a szinpadon, mely fegyelmezett szintársulatnál elő nem fordulhat és méltón fölháboritotta a szinházlátogató közönséget. Javában folyt az előadás, midőn az első fölvonás finaléjában a hátul álló karszemélyzet köréből Cservári k. a. szép énekét zavaró hangos beszélgetés hallatszott. Az énekesnő boszankodva a kardalnoknők illetlen fecsegésén, hirtelen visszafordult s az előadást zavarókat rendreutasitotta. Ekkor a közönség általános figyelme mellett, az egyik tánczoslány, Litzenmayer Poldi k. a. előlépett és hangosan ily szókra fakadt: „Ha még egyszer rendreutasit, majd megtanitom!“ S hogy a fenyegetés még föltünőbb legyen, a szép kisasszony ökölre szoritotta hozzá kezecskéjét, majd visszavonult a háttérbe és folytatta a fecsegést. A közönség hangos pisszegésben fejezte ki megbotránkozását, sőt többen el is hagyták rögtön a szinházat.

— **Gyilkossági kisérlet.** Az éjjel 11 óra tájban a szinház-utczában lakókat éktelen kiáltások riasztották föl álmukból. Odakünn az utczán, a szinház közelében, két sötét alak viaskodott, kiknek lármájára minden oldalról emberek szaladtak elő és megtudták a valót. Egy Kern Tódor nevü csavargó pinczér vakmerő gyilkossági kisérletet követett el F. L. légszeszgyári fölügyelő ellen. — A közeli korcsmából előjöttek adtak fölvilágositást az esetről. Bent a korcsmában zajongott egy félórával előbb a támadó. Az ivóban levő tisztességes vendégek nem nézhetvén garázdálkodását, többször rendreutasitották. Erre a rakonczátlan legény még nagyobb hangon kezdte és nem nyugodott addig, mig az ajtó elé ki nem tették. F. L. is azok közt volt, kik a korcsmárosnak segitettek a kellemetlen vendég eltávolitásán. Kern künn az utczán boszut forralt és lesben állva kivárta F. L.-t, kit vakmerően megtámadva, a botjából kirántott törrel mellbe szurt. Szerencsére a szurás a vállpereczek alá esett és igy F. L., nem vesztvén el lélekjelenlétét, csakhamar legyürte támadóját. A rendőrség is előjött nagy sokára és bekisérte az éjjeli támadót, ki megfenyités végett átadatik a törvényszéknek.

— **Legujabb épitkezések.** Az épitkezési bizottság mai ülésében 10 épités iránt benyujtott kérvényt tárgyalt le, melyekre nézve az épitési engedélyeket a megejtendő helyi szemle után fogja javaslatba hozni. A kérvények a következők: Emeletes épületre: Lestár József és neje Kakas Terézia (Anna-utcza). Földszintes épületekre: Szücs Ferencz és Gabara Rozál (Sándor-utcza), Rácz György és neje Szabó Juliánna (Sándor- és kecskeméti-utcza sarkán), Paku István és neje Fodor Borbála (veresács- és nemestakács-utcza sarkán), Szőke János és neje Farkas Magdolna (budapesti sugárut), Gedó Márton és neje Szabó Ilona (szillér-sugárut), Kovács János (Pálfy-utcza). Épületátalakitásra: Nagy Pál (templomtér). Kisebb épitkezésekre: Schäffer Antal (mosókonyha, mühely, fásszin a kálvária-sugáruton) és Buch Ágoston Szántó Leánder telektulajdonos nevében (udvari mühely a szt-háromság-utczában). Az épitkezési bizottságnak ez volt az idén 30-ik ülése. Legközelebbi ülése jövő hétfőn tartatik.

Szinház.

A „Kis herczeg“ operette került szinre tegnap olyan előadásban, aminőt még nem produkált szintársulat a szegedi szinpadon. El is hallgatnánk mint a többi kritikán alóli előadást, ha a vendégszereplő énekesnőről meg nem akarnánk emlékezni. Cservári k. a. minden föllépte után jobban meghóditja a közönséget. Kis herczegével is határozott sikert aratott s a csekélyszámu közönséget ki tudta ragadni élénk, kedves játékával és szép énekével a különben impertinens előadás lohasztó hatása alól. A kis herczegasszonyt Aradi Emilia kedveskedte el.

*

A vendég énekesnő jutalomjátéka. Cservári Ilon k. a. holnap lép föl utolszor szinpadunkon. Utolsó föllépte egyszersmind jutalomjátéka is, mely alkalommal szinre kerül „A bőregér“ Straussnak Szegeden e rég nem látott operettéje. Ez operettben van a vendég egyik legjobb szerepe. A jutalomjátékra fölhivjuk a szinházba járó közönség figyelmét.

Távirat.

Budapest, april 26. (A „Szegedi Napló“ eredeti távirata.) **A katonai becsületbiróság ma döntött Füzesséry ügyében. Az eredmény az, hogy a becsületbiróság Füzesséryt rehabilitálta.**

Nyilttér.

Szombaton, f. hó 28-án

a hetipiaczon

és ma délután az

„Európa“ szálloda udvarán

a Farkas testvérek mükertész-czég

Nagyváradról, nagymennyiségü és igen szép

disznövényeket és gyönyörü thea, Remontant- és hónapos rózsákat

fognak jutányos áron elárusitani.

Ma, pénteken

a „Prófétában“

halász által főzött

halpaprikás

lesz.

Ónodi zenekara játszik.

Felelős szerkesztő: **ENYEDI LUKÁCS.**

A Szegedet érintő vasutközlekedések menetrendje.

Osztrák államvasut.

Bécs— Verciorova.

Bécsből ind. 8.35 reg., 3.30 d. u. (futárv.) 8.25 este
Marcheggre érk. 9.52 reg., 4.22 d. u. (futárv.) 9.43 e.
Marcheggről indul 10.23 reggel, 4.46 d. u., (futárv. este 10.17.
Pozsonyba érk. 11.4 reg. 5.13 d. u.(futárv.) 10 57 e.
Pozsonyból ind. 11.13., r. 5.16 d. u. (futárv) 11.12 e.
Érsekujvárra érk. 1 51 d. u., 8·12 e., (futárv.(1.56 e.
Érsekujvárról ind. 2.21 d. u., 7.20 e., (fntárv.) 2.11,
Budapestre érk. 5.42 reg.,9.45 e., (futárv.) 557 e.
Budapestről ind. 6.15 e. 10.5 e., (futárv.) 6.55 e.
Czeglédre érk. 8.24 reg., 11.24 e., (futárv.) 8.52 r.
Czeglédről ind. 8,52 e., 11.14 e., (futárv.) 9.7 reg.
Szegedre érk. 12.11 éj. 1.57 éj. (futv.) 12.14 d. u,
Szegedről ind. 12.46 éj, 2.2 éj. (futv.) 12.44 d. u.
Temesvár-Józsefvárosra érk. 4.15éjjel. 4.30 éjjel. (futárv.) 3.46 d. u.
Temesvár-Józsefvárosról ind. 5.45 éjjel, 4.44 éjjel. (futárv.) 4.17 d. u.,
Karansebesre ér. 11.19 d. e., 6.51 reg.. (futv.) 6.69 d. u.
Karansebesről ind. 6.55 reggel,(futárv.) 7.14 este
Orsovára érk. 9.27 reggel. (futárv.) 10.17 éj.
Orsováról ind. 9.37 reggel. (futárv.)
Verciorovára érk. 9.46 d. e.(futárv.)

Verciorova—Bécs.

Verciorovárol ind. (futárv.)6.2 este.
Orsovára érk. (futárv.) 6.11 éjjel. (futárv.)
Orsováról indul 4.50 reggel, (futárv.) 7.5 este.
Karansebesre érk. 8.1 reggel, (futárv.)9.52 este.
Karansebesről indul 8.19 reg., (futárv.) 9.16 este,
Temesvár-Józsefvárosra érk. 10.55 d. e., 11.57 este.
Temesvár-Józsefvárosról indul 11.25 d. e, 12.13. éjjel, (futárv.) 10.35 este.
Szegedre érk. 2.30 d. u., 2.59 éj, (futárv, 2.21 éjjel,
Szegedről ind. 2.53 d. u, 3.4 éjjel, (futv.) 3.14 éjjel
Czeglédre érk. 6.21 reg., 5.37 este, (futv.) 6.36 reg.
Czeglédről ind. 6.36 e., 5.45 e., (futárv.) 6·38 reg.
Budapestre érk. 8.45 este, 7.30 reg., (futv) 8.50 d. e.
Budapestről in. 9.30 e., 8.30 reg., (futárv.) 9.20 reg
Érsekujvárra érk. 1.6 éj, 10.55 d. e. (futárv 12.57 d. n.
Érsekujvárról indul 1.21 éjjel, 1.47 d. e.. (futárv.) 1.20 d. u.
Pozsonyba érk. 4.10 éjjel, 1.4 délután (futárvon.) 4.15 délután.
Pozsonyból ind 4.24 éj., 1.7 d. u. (futárv), 4.25 d. u.
Marcheggre érk. 4i51 éj., 1.19 d. u. (futv.) 4.57 d u.
Marcheggből ind. 5 éj., 1.32 d. u. 5.5—d. u, (futv.)
Béesbe érk. 6.20 reg., 2.10 d. u. (futárv.(8.12 este,

Alföldi vasut.

I. Nagyvárad—Eszék felé.

Nagyváradról indul 4.45 d. u., 9.31 d. e.
Gyuláról indul 7.36 este, 12.54 d. u.
Csabáról indul 8.21 este, 2.12 d. u.
Orosházáról indul 9.43 este, 4 4 d. u.
H.-M.-Vásárhelyről indul 10.54 este 5.40 d. u.
Szegedre érkezik 11.54 éjjel, 6.41 este.
Szegedről indul 3 40 reg., 3.15 d. u.
Szabadkára érkezik 5.6 reg. 4.57 d. u.
Szabadkáról indul 5.30 reg., 5.15 d. u.
Gombos-Bogojevára érk. 9.10 reg., 9.31 este.
Erdődről indul 10.40 d. e., 11.15 éjjel.
Eszékre érkezik 12.4 délbe, 12.47 éjjel.

II. Eszék—Nagyvárad felé.

Eszékről indul 3.40 d. u., 3.30 reg.
Erdődre érkezik 5.— d. u., 4.50 reg.
Gombos-Bogojeváról indul 6.30 este, 6.20 reg.
Szabadkára érk. 10.5 éjjel 9.50 d. e.
Szabadkáról ind. 10.25 éj., 10.30 d. e.
Szegedre érkezik 12.— éj., 12.— délben.
Szegedről indul 3.35 reg., 8.30 d. e.
H.-M.-Vásárhelyről ind. 4.26 reg., 10.— d. e.
Orosházáról 5.27 reg., 11.35 d. e.
Csabára érk. 6.30 reg., 1.05 d. u.
Gyula ind. 7.16 reg., 3.20 d. u,
Nagyváradra érkezik 9 30 d. e., 6.59 este.

Schaumann Gyua gyomorsója.

Kapható **Szegeden Barcsai Károly** gyógyszertárában.

Eddig hatásában a nehéz é elek könnyü emésztésére, a vértisztitásra, a test táplálása és erősitésére utólérhetlen. Ennek folytán naponkinti használat mellett, mint rendes szer több nehéz bajban ugymint: emésztési gyöngeség, gyomorégés, a belek tulduzzadása, a belek lustasága, a tagok gyengesége mindennemü aranyeres bántalmakban, görvélykórban, golyvában, sápkórban, sárgaságban, idült bőrkiütésben, időszaki fejfájásokban, féreg és kőbetegségben, elnyákásodásban, igen jótékonyan hat; továbbá makacs köszvény és tüdőgümőkór ellen.

Az ásványviz ivásánál a használatkor és utánna mint utángyógymód igen jól hat.

Kapható a készitő gyógyszerésznél **Stockerauban** és a következő bizományos gyógyszerész uraknál: Kiss Istvánnál Aradon, Stech Lajosnál Zólyomban, Vánady és Menczer Lipótnál Nagy-Becskereken, dr. Rotschnek Emilnél Debreczenben, Pap J.-nél Dunaföldváron, Kovács Mihály és Sipőcz Istvánnál Pécsett, Nyiri Györgynél Nagyváradon, Prager Bélánál Nagy-Kanizsán, Müller P. J. és Spitz Jordánnál Karánsebesen, Wandraschek C.-nél Kassán, Kirchner Mihálynál Komáromban, Joó Ignácznál Szabadkán, dr. Czuthi Szabónál Miskolczon, Plavsic G. és Grossinger B.-nél Ujvidéken, Molnár Lajos, Mezei Antal és Khudi J.-nél Sopronban, Török József, Sztupa és Krugnernál Pesten, Sultz Rudolf, Heinriczi Frigyes, Pisztory Bódognál Pozsonyban, Deodatto örököseinél Péterváradon, Gömbös L.-nál Palotán, Simon Ferencz, Dippoczki Miksa és Melschmidt J.-nél Győrött Dieballa J. és Braun J.-nél Székesfehérvárott, Teleky Antalnál Siklóson. Tarczay István és Jehner C. M.-nél Temesvárott, Bodrossy F.-nél Theresováczon, Béla Simonnál Trencsénben, Lam Sándornát Ungvárott, Bauer Ferencz, Borschitz J.-nél Magy. Fejéregyházon, Moldowany A..nál Verseczen, Waldinger A, S.-nél Zomborban, Hollósy J. E.-nél Zala-Egerszegen, végre Ausztria és Magyarország minden jónevü gyógyszertárában. Egy doboz ára 75 kr. Legkevesebb két doboz küldetik utánvéttel.

250—4—2

OLAJNYOMATU FESTMÉNYEK
keretek és tükrök
jó minőségben és olcsón egyedül csak
KERSTÁN GUSZTÁV gyárában kaphatók.
Wien, II. Körnergasse 1.
ÁRJEGYZÉKEK BÉRMENTVE és INGYEN.

Sirbolt és siremlékek.
elsö és legnagyobb telepe
SOMMER és WENIGERNÉL.
BÉCSBEN.

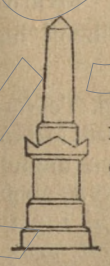

Ajánlják magukat **szobrász és kőfaragó** munkák, valamint **családi sirboltok** és **emlékek** legtökéletesebb kivitelére, az osztrák-magyar monarchia bármely részében.

Kivitel pontos és finom a legjutányosabb árak mellett.

EZÜST-ÉREM. Bodrog-megyei gazdászati egyesületi kiállitás. 1877.

Legdiszesebb és izléses kivitelü **számlák, jegyzékek** tudósitó levelek.

Kereskedelmi- és ipar-körlevelek.

Arjegyzékek, **czim-, asztali-** és **névjegyek.**

ÉRDEM-ÉREM. Az 1876. országos ipartermény- s állat-kiállitás. Szegeden.

Gyászjelentések, folyóiratok és **müvek.**

Meghivók és tánczrendek.

Ejegyzési és **eskettési jegyek.**

ENDRÉNYI LAJOS és TÁRSA
KÖNYVNYOMDÁJA
ÉS
KÖNYVKÖTÉSZETE
SZEGEDEN,
iskola-utcza, Dáni-ház,
a Hungária szálloda mellett.

Falragaszok, **minden szinben** és **nagyságban.**

Levélpapirok és **boritékok czégnyomással.**

Ügyvédi és **irodai nyomtatványok**

BRONZ-ÉREM. Székesfehérvári országos kiállitás. **1879.**

Mindennemü könyvkötészeti **munkák.**

Mindenféle ZENEMÜVEK.

Szalagaranyozások **a legdiszesebb kiállitásban.**

Dicsérő-oklevel. Ipar-, mü- és terméný-kiállitás Egerben. **1877.**

Szegeden, 1883. nyomatott Endrényi Lajos és társa könyvnyomdájában.